uw kenmerk
uw brief van
ons kenmerk 24.105173
inlichtingen bij
doorkiesnummer

Sociaal Domein
Beleid Sociaal Domein

Huis van de stad, Generaal Spoorlaan 2
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

De Raad

betreft Evaluatie Inburgeringsbeleid Gemeente Rijswijk

datum 17 december 2024
bijlage(n) 1

Inleiding
Op 14 september 2021 heeft de raad de kadernota Inburgering vastgesteld. Hierin is het inburgeringsbeleid van de gemeente Rijswijk uiteengezet. Dit beleid is de afgelopen jaren in samenwerking met verschillende maatschappelijke partners uitgevoerd. Het college heeft recent evaluatieonderzoek uitgevoerd naar het inburgeringsbeleid van de gemeente Rijswijk, met als doel het inburgeringsproces voor statushouders verder te ontwikkelen en te verbeteren. Het onderzoek richtte zich op het identificeren van knelpunten, het aandragen van mogelijke verbeteringen en het thema voorinburgering. Het evaluatierapport levert waardevolle inzichten en concrete aanbevelingen op die bijdragen aan de versterking van het inburgeringsbeleid en de verbetering van de samenwerking met ketenpartners. In deze brief informeren wij uw raad over de belangrijkste uitkomsten en aanbevelingen van de evaluatie en het vervolgtraject. Het evaluatierapport treft u in de bijlage van deze brief.

Kern informatie
De belangrijkste uitkomsten van de evaluatie van het huidige, Rijswijkse inburgeringsbeleid zijn:

- De gemeente Rijswijk heeft dankzij de nieuwe Wet Inburgering meer regie over het inburgeringsproces, wat leidt tot betere ondersteuning van statushouders. Dankzij de pilot ‘Statushouders sneller aan het werk’ en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) zijn er 23 mensen geholpen aan werk, werkervaringsplekken of onderwijs. Ook hebben er 170 mensen deelgenomen aan het Participatieverklaringstraject (PVT). Door dit traject te faciliteren krijgt de gemeente al in een vroeg stadium grip op het inburgeringsproces en kan zij de begeleiding beter afstemmen op de behoeften en mogelijkheden van de statushouder.

- De samenwerking met de taalscholen wordt wisselend ervaren. Eén van de scholen wordt als zeer positief beoordeeld, terwijl er over een andere school meerdere klachten zijn ontvangen. Verder liggen er nog verbeterkansen voor de samenwerking met ketenpartners in het algemeen. Het ontbreken van een structureel overleg tussen ketenpartners, heeft geleid tot een versnipperde aanpak en onduidelijkheid over taakverdelingen. Dit wordt ook door statushouders zelf zo ervaren.

- Op het gebied van re-integratie wordt er veel waarde gehecht aan een werkomgeving waar de Nederlandse taal gesproken wordt. Betrokkenen pleiten ervoor om werkervaring eerder in het inburgeringstraject te starten en beter af te stemmen op de achtergrond en ambities van de statushouders. Zo is uit de pilot ‘Statushouders sneller aan het werk’ gebleken dat statushouders een significante vooruitgang maakten in hun taalniveau zodra ze op een werk- of werkervaringsplek terechtkwamen.

- Tot slot geven zowel de gemeente als het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) aan dat zij willen starten met voorinburgering. Dit is in het belang van beide partijen. Ze benadrukken dat hiervoor een betere onderlinge afstemming nodig is. Op dit moment ontbreekt een goede overdracht tussen het COA en de gemeente wanneer statushouders doorstromen, wat continuïteit in ondersteuning belemmert.

De belangrijkste aanbevelingen uit het evaluatierapport zijn:

- Leg de focus nadrukkelijker op taal én werk
  Het evaluatierapport adviseert om taalontwikkeling te combineren met werkgelegenheid. Concreet betekent dit een voortzetting van de pilot 'statushouders aan het werk'. Door werk te bieden in een taalrijke omgeving kunnen statushouders sneller Nederlands leren en krijgen zij eerder toegang tot de arbeidsmarkt, wat bijdraagt aan hun zelfredzaamheid en integratie. Ook leidt dit tot minder afhankelijkheid van bijstandsuitkeringen.

- Verbeter de afstemming en samenwerking intern en in het veld
  De samenwerking met welzijnsorganisaties en taalscholen kan en moet worden versterkt door heldere afspraken over rolverdeling en taakafbakening. Dit stelt alle betrokkenen in staat om hun taken effectiever en efficiënter uit te voeren. Voor wat betreft de interne samenwerking omtrent inburgering wordt een integraal overleg aangeraden om zo dubbel werk of miscommunicatie te voorkomen. Dit geldt ook voor de afstemming vanuit de Wet Inburgering en de Participatiewet. Met een structurele overlegvorm kunnen we de interne coördinatie binnen de gemeente versterken.

- Verbeter de informatievoorziening richting statushouders
  De communicatie en informatievoorziening richting statushouders is aan verbetering onderhevig. Momenteel is het voor hen niet altijd duidelijk waar zij terecht kunnen voor vragen en ondersteuning. Dit kan en moet beter. Wanneer statushouders goed geïnformeerd zijn over het beschikbare ondersteuningsaanbod en weten bij wie ze terecht kunnen voor vragen, draagt dit bij aan een soepeler integratietraject en verhoogt het hun zelfredzaamheid.

- Start met een gecombineerde aanpak en voorinburgering
  Het evaluatierapport beveelt een gecombineerde aanpak aan waarbij het inburgeringstraject al tijdens het verblijf in een asielzoekerscentrum kan beginnen. Dit verkort de inburgeringsduur, bevordert de motivatie en verlaagt de uitkeringsafhankelijkheid van statushouders. Om dit te realiseren, is het noodzakelijk dat de gemeente Rijswijk en het (COA) hun samenwerking intensiveren en hun ondersteuningsaanbod beter op elkaar afstemmen.

Gevolgen en/of vervolgtraject
Op basis van uitkomsten van deze evaluatie herzien we in 2025 de beleidsregels Inburgering en de samenwerking met partners. Daarnaast herzien we in 2025 de kadernota voor het inburgeringsbeleid. De raad wordt gedurende dit proces geïnformeerd over de voortgang en eventuele aanpassingen in het inburgeringsbeleid en de samenwerking met partners.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

Bijlage(n):
- Evaluatierapport Inburgeringsbeleid – Corsanr. 24.112370